

FELSŐ-ZEMPLEN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szállami részét illető minden közlemény intézendő: Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETESI DIJ: Egész évre 8 kor, fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza. Bérmentesen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilt-ter soronkint 40 fl.

KIADÓHIVATAL

Hova az előfizetők, hirdetői és nyilt-ter áfjak küldendők: Lándal József könyvnyomtatva.

A községek pénzügyei.

Adósságcsinálásra csábitotta a községeket továbbá a községi kötelezvények rendszerére alapított hitelnyújtás. A községi beruházások majdnem mind ilyen törlesztéses kölcsön alakjában történtek. A községek pótdadjának, hasznot hajtó jogositványainak lekötése fejében a pénzügyek kapva-kaptak a községi kötelezvények elhelyezésén. A község vezetői pedig minden számítás nélkül ilyen drága kölcsönpenzen építettek községházakat, iskolákat, ovodákat, utakat, utcákat, gyalogjárókat, vízvezeték, villamos világítást, csatornákat stb. Éppen a legtörekvőbbnek látszó falusi községek és kisebb városok hozzájuk nem illő fényűzéssel építettek, rendeztek utcákat.

Karópalánkok mentén, néhol nagy darabon kertek és vetemények mellett vonul el a hosszú aszfaltos utca gyalogjárója. Az aszfalttársaság még a külső utcákat is kiaszfaltolta kölcsönpenzen, községi kötelezvényekre csinált adósságból. A fényűző és hiu községi képviselőtestület pedig ilyen külsőségekben találta a községfejlesztés szépségeit.

Szalmafedeles, roskadozó apró parasztházak rendetlen sorai között világít a villamosvezeték. Hogy mire való itt az éjjeli villamos világítás, ahol semmiféle éjjeli utcai forgalom, semmiféle éjjeli élet sincs, valóban megfoghatatlan. Hisz még a főváros is félreeső utcáit legfeljebb olcsó petróleumlámpákkal és gyéren világítja.

Ellenben az alföldi faluk elhagyatott utcái ragyogó fényben usznak. Ezt ugyan kulturának senki nem mondhatja, mert éppen a községi kultúra legértékesebb tényezői hiányoznak, sőt éppen ezeket nem lehet többé fejleszteni költség hiányában, mert a felesleges luxusos kiadás és e végett csinált adósság kamata felemészti a községek pénzét.

Már most sok helyen ezt a szomorú valóságot be is kell vallani. A rendezett tanácsú városok kénytelenek átalakulni nagyközségi szervezetté, mert ez utóbbiak már a külön községi jegyzőtartást, a külön községi orvos, állatorvos, szülésznőtartás költségeit nem bírják el. A községi iskolák pedig mindjobban megritkúlnak. Állami vagy felekezeti iskolákká alakulnak át. A községi iskolák rendszere, melyhez Eötvös József báró ezelőtt 45 évvel oly sok reményt fűzött, jóformán megbukott. Egyedül Budapest főváros és talán néhány vidéki város tartotta meg tisztán községi jellegű népiskolát. Másutt ez a jelleg lassankint megszűnik.

Ne is beszéljünk hát községi kultúráról ott, ahol a községek még az általános közigazgatás feladatait sem képesek elvégezni a saját erejükből, hanem állami és felekezeti forrásokra kénytelenek támaszkodni. A népművelés, a népjóléti, a közegészségügyi célok ápolására mi sem marad. A nép képzőművészeti, zenei, általános műveltségi kiképzésről szó sem lehet ott, ahol még a kötelező elemi oktatási

törvényt sem képes a község a saját erejéből végrehajtani.

Ha pedig okát keressük ennek az erőtlenségnek, azt főleg a község vezetőinek a pénzgazdálkodás, a vállalkozás terén tapasztalt járatlanságában kell keresni. Szépszavú rábeszélők, a tájékozatlansággal ügyesen visszaélők s a bizalom kizsákmányolói könnyű szerrel vitték be a községeket felesleges adósságcsinálásokba. Ezt pedig tehetők annyival is könnyebben, mivel a községek pénzügyeit és számadásait ellenőrző vármegyei hatóság nem mindenütt gyakorolta ellenőrzői hivatását a községek jól felfogott érdekében.

A belügyminiszteriumban már évtizedekkel ezelőtt észrevették a bajt és onnét indult ki a gondolat, hogy hiteles statisztikai adatokat kell gyűjteni a községek vagyoni és pénzügyeiről, melyek jóformán közprédát képeztek. Ezek a most közzétett adatok megdöbbentők ugyan, de mégsem kétségbeejtők, mert a lavinaszerű romlás meg lehet még állítani. Éppen most dolgoznak a belügyminiszteriumban a községi közigazgatás teljes újjászervezésén és a városok fejlesztéséről tavaly alkotott törvény végrehajtásán. Ehhez csakugyan élénk felvilágosításul szolgálhatnak ezek az adatok, amelyek hatalmas számoszlopokban, megcáfollhatatlan valósággal mutatják azt, hogy milyenek nem szabad lenni többé a községi közigazgatásnak, ha a még meglévő községi erőt megmenteni akarjuk.

A község vezetőinek egyébként min-

TÁRCZA.

A berlini züllött lányok.

Nagyon szomorú és tragikus színezetű világvárosi fotográfiát vizsgálunk ezuttal az olvasó elé: a züllött kis lányok legnagyobb német javítóintézetét.

Nálunk Magyarországon ezekről a német „Fürsorge“-król alig ha tudnak, legfeljebb a beavatottak, idekint járó szociológusok és újságírók. Eldugott, a város szélére vetett hely, hová nem szívesen jár el az ember s hatalmas növényes falai közé bejutni meglehetősen sok és kényelmetlen utánjárással van egybekapcsolva.

El is áruljuk: a berlini „Fürsorge“ (így hívják népiesen) nem valami ideális intézmény, ahol megrettent anyák drága pénzért kireperáltathajják kislányaik ballépéseit. Dehogy. A „Fürsorge“ növendékeit a berlini erkölcsrendőr fogdossa össze és internálja be s e rendőri beavatkozáson nem segít sem a szülő, sem más. Azonnal meg fogjuk érteni ezeknek az intézeteknek minden fájciáját, ha elmondunk néhány szót arról a hallatlan nagyarányú erkölcstelen vásárról, melynek martalekálusnak ezek a fiatal lányok.

A négy milliós ember-rengetegnek közel negyvenezer olyan leánya van, akik foglalkozás nélkül teljesen a prostitúció hazárd esélyeinek vannak kiszolgáltatva s a legmegdöbbentőbb a dologban az, hogy ez a nagyszámú leányhad 15—18 éves leányokból van összeborozva.

Míg Budapesten az egyes növédelmi egyesületek akarják a társadalomnak visszamenteni a züllés útjára terelt kiskorú nőket, addig Berlinben ezt az intézményt a rendőrség pótolja és tartja fenn. A múlt hetekben nagy port vert fel s az egész világ sajtóját bejárta a berlini erkölcsrendőrök afférje. Kiderült ugyanis, hogy néhány titkos prostitúció üző leány csak úgy menekülhetett meg a rendőrség embereitől, hogy azokat — megvesztegették. Sőt: a rendőrség emberei odáig mentek, hogy ezeket a szerencsétlen teremtéseket állandóan kizsárolták. Különböző feljelentéssel fenyegetettek. Ez mindenesetre igen szomorú precedens volt s nagy blamára a berlini rendőrségre, de semmi esetre sem absolute súlyos ok, hogy egy ilyen hatalmas szervezetet, mint Jagow és hadserege elítéljünk. Ez az eset megeshetett volna nálunk is, mint ahogy előfordult három évvel ezelőtt Párisban s bizonyára másutt sincs kizárva, mert a panamázás bacillusai az egész világon otthon vannak.

Ezek a berlini erkölcsrendőrök civil-ruhában, titkosrendőrök módjára bejárják egész Berlint s jörog van megszólítani minden fiatalkorú leányt, akiknek viselkedése az utcán vagy másutt okot ad rá. Statisztikai számadatok igazolják, hogy naponta közel száz leány kerül a rendőrségre, ahol igazoltatják őket. Természetes, hogy egyhamar nem szabadulnak el, mert a legfontosabb kérdés: van-e önálló keresetük? Ha kimutatják, hogy például irodában, áruházban, vagy másutt alkalmazva vannak, szabadon engedik őket, de ha

állás nélkül, kényszerűségből, vagy erkölcstelen életmód iránti hajlandóságból keresik az utcán kenyerüket — átadják a „Fürsorge“-nek s innen semmi szín alatt sem szabadulnak. Még akkor sem, ha a „csábitó“ menyasszonyának deklarálja a leányt, azonnal oltár elé viszi, vagy a szülők pénzt deponálnak. Aki egyszer elkövette a ballépést — és a rendőrség rajtakapta — nem szabadul az erkölcsrendészeti karmai közül s a Fürsorge növendéke marad, míg huszonegyedik életévét pontosan betöltötte. Akkor aztán — mivel ura lesz cselekedeteinek — szabadon eresztik: azt az életet folytathatja, amelyik neki tetszik. Az állam, a város és a rendőrség eleget tett; tovább nem korlátozhatja az egyén szabadságát.

A minap meglátogattam Berlin legismertebb „Fürsorge-Anstalt“-ját, mely jó messzire a város északi részétől, Friedrichshain-ban van. Keskeny erdőszalagon visz keresztül az ut a vasuti állomástól. Kívülről nagy és súlyos fal zárja el az ember szemét a háromemeletes, kaszárnyaszerű épülettől, mely apró tornyával inkább valami vidéki magyar kolostorra emlékeztet.

Belépek a kapun. Ugy éreztem — midőn fordult a hatalmas zár kulcsa — valami fegyházban vagyok. Veteményes ágyak és rideg ápolású sétányok között érjük el a Fürsorge bejáratát.

Az idős hölgy — bizonyos korúly és ráncos előkelőség ült arcán; soha ilyen kifejezést asszony-arcon nem tapasztaltam — a nyomomban volt és kérdéseimre szívesen és jóindulattal felelt. Végigmenve az egyes emeletek folyosóin, be-

denek előtt a közhiteviszonyok, a pengz-gazdálkodás művészetét kell elsajátítani. A modern közigazgatás alapja a vagyono-sodás, az anyagi erőgyűjtés. S csak a rendezett anyagi viszonyok közt élő község képes kulturális, közegészségügyi, nép-jóléti és szociális feladatait teljesíteni.

Városi közgyűlés.

Nagymihály város képviselő testülete október hó 16-án, csütörtökön délután 5 órakor a város-háza tanácstermében *Walkowski* Béla városi fő-bíró előktele alatt közgyűlést tartott.

Napirend előtt felállott *Barnai* Andor képviselőtestületi tag és tartalmas beszéd kíséretében a város főbírához a következő interpellációt in-tézte:

Igaz-e az a hír, mely több fővárosi lapban megjelent és arról szól, hogy Nagymihály vá-ros egy ritka, tekintélyes, sőt fejedelminek ne-vezhető alapítványtól elesett azáltal, hogy a vá-ros közönsége és *Sulyovszky* István között el-hidegülés állott be?

Az interpellációra *Walkowski* Béla városi fő-bíró nyomban válaszolt. Válaszában kijelentette, hogy a város közönsége mindenkor szeretet-tel párosult tisztelettel viseltetett *Sulyovszky* Ist-ván iránt, ezzel a multban kifejtett eredménydus munkálkodásáért tartozott és mert tapasztala-tait, körültekintő tevékenységét a város részére a jövőben is biztosítani akarta. E tisztelet nyil-vánításában a város közönsége soha sem vál-tozott, érthetetlennek tűnik tehát fel a lapokban elterjedt ama hír, hogy *Sulyovszky* István és a város közönsége között elhidegülés állhatott volna be. Nagymihály város közönsége erre okot nem szolgáltatott, azt pedig nem tudjuk feltéte-lezni *Sulyovszky* Istvánról, hogy politikai tekin-tek a város iránti szeretetében befolyásolhatnák.

A képviselő testület *Dr. Kállai* József és *Ko-lozsvári* Ödön képviselő testületi tagok hozzászó-lása után a városi főbíró által adott választ ma-gaévé tette és azt elfogadta.

Ezután a tárgysorozatra tért át a közgyűlés, melynek első pontját képezte a m. kir. belügymi-nisternek 1913. szeptember 15-én kelt és Zemplén vármegye alispánjához intézett rendelete, melyben értesítette a vármegye alispánját, hogy Nagymihály községben furandó artézi kut költségeihez 5000 korona államsegélyt engedélyezett azon hozzáadás-sal, hogy a körülbelül 11700—13050 koronába ke-rülő kut furási költség különbözetet a város kö-teles viselni. Egyben értesíti az alispánt, hogy ha a község az állami felszereléssel óhajtaná a mun-kálót végeztetni, úgy tekintettel az előjegyzésekre, az csak a jövő év végén lenne eszközölhető.

nézetem a szobákba, termekbe. Világos barna ru-hákba öltözött leányok vetették felém a szemüket talán nagyon felriasztottam őket munkáikból, áb-rándjaikból.

A földszinten éppen surolgattak. Volt kö-zöttük egy alig 15 éves kis leány: gyönyörű szőke haja volt, okos és nyitott szeme, mint egy madonnának. Felmenve az első emeletre, a lép-csön még visszafordultam s mosolyogtam rá; mert nagyon sajnáltam s mintha végigláttam volna az ő jelentéktelen, eseménytelen életét és bűnét, melyről talán nem is tehet; vagy csak részben.

Az emeleteken munkatermek vannak.

— Az első hónapokban — mondja a kalau-zoló hölgy — háztartási munkákat végeztetünk a leányokkal. Csakugy, mintha otthon volnának, azzal a különbséggel, hogy minden házi munkát el kell végezniük. A munkát megköveteljük, de a hibákat meg tudjuk bocsájtani. Mi nem büntetni akarunk, de javítani. Később a munkatermekben nyerne beosztást a szorgalmasabbak. Olyan mun-kát végezhetnek, amelyet akarnak s amihez leg-inkább értenek. Itt már nem is nekünk dolgoz-nak, csupán a mi felügyeletünk alatt — ön-maguknak. A feldolgozott munka után fizetést kapnak, varrnak, kézimunkáznak, kötnek s a női munkák minden fajtát üzhetik. A jövedelmet az intézet főnöksége kezeli s minden leány, amikor elhagyja az intézetet kézhez kapja a pénzt.

A város képviselő testülete az 5000 korona adományt köszönettel elfogadta és a kut furását elhatározta azzal, hogy azt az állami vízemelő szerkezettel a jövő év végén megkezdi.

Tárgyaltattott *Wassenszky* László városi al-jegyző lemondási kérelme. A képviselő testület a lemondást elfogadta és intézkedett, hogy az állásra pályázatot hirdetessék.

Még egy illetőségi ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. elő-fizetőinket, a kik még hátralékban van-nak és a kiknek előfizetése lejárt, hogy azokat mielőbb megújítani illetve a hát-lalékot kiegyenlíteni sziveskedjenek, ne-hogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be. A KIADÓHVATAL.

VEGYES HIREK.

— **Uj ügyvéd.** *Dr. Holló* Géza ügyvédjelölt az ügyvédi vizsgát f. hó 16-án a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt sikerrel letette.

— **Doktorrá avatás.** *Grünwald* Henrik ügyvédjelöltet tegnap a kolozsvári tudomány-egyetemen jogtudorrá avatták.

— **Segédjegyzői állás.** *Wassenszky* László nagymihályi városi segédjegyző állásáról lemondott és így a városonál ez az állás üresedésben van. Az év vége felé összetörülő munka miatt kívánatos lenne, hogy a segédjegyzői állás mielőbb betöltsék. A pályázati hirdetmény a hivatalos lap legközelebbi számában már meg fog jelenni.

— **Fogyasztási adó beszédési jog.** Nagymihály községben az utóbbi három évben ifj. *Buc-sinszky* Lajos bérelte ki a kir. kincstártól a bor-italadó és huszfogyasztási adót és fizetett borital-adóban évi 10,000 koronát és huszfogyasztási adó-ban 5500 koronát. Az 1913. év október hó 14-én tartott árverésen az 1914, 1915 és 1916. évekre ismét ifj. *Bucsinszky* Lajos bérelte ki a beszédési jogot és pedig a bor-italadót 9050 K és a hus-fogyasztási adót 6000 koronáért; összesen tehát 15050 korona évi bérért s így az újabb bérlet 450 koronával kevesebb, mint volt.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, *Ackermann* Arthur nagymihályi órá és ékszerész, aki a budapesti klinikán újabb operációnak ve-tette magát alá, október hó 16-án Budapesten 29 éves korában meghalt. A szorgalmas és elő-zékeny fiatal ember halála városzerte általános részvétellel találkozott.

— **Kolera a közelben.** Ung vármegyében a velünk szomszédos községekben kolerát kons-tatáltak és erről Zemplén vármegye alispánját

— Mi az ide internált leányt semmi körül-mények között nem bocsájtjuk ki az intézetből addig, míg 21-ik életévét be nem töltötte. Van-nak, akik már 15 éves korukban hozzánk kerül-nek s ezek oktatást is nyerne. Az évek során nem egy szorgalmas leány több ezer márkát ta-kařit meg s ezzel a pénzzel aztán mégis csak fog-hat valamihez.

Főnt a harmadik emeleten egy hatalmas teremben közel száz leány varrógép mellett ül. Fehérvarrást végeznek. Csöndesek, szólanok s meggönyvedt hátukkal teljesen elmerülnek a varró-gép zakatolásába. Egyik-másik felriad, reám néz, furcsán és kutatón. Bizonyára csak nagyritkán látnak férfit az intézet falain belül.

A legtöbb leány, ha nehezen is, megszokja az itteni életet. Szüleik minden negyedévben be-járhatnak hozzájuk, de más ismerősök nem. Le-velet is csak ceruzával írhatnak s az érkező levele-ket az intézeti főnökség felbontja. Előfordult már egy eset, hogy növendékek, akik nem tudnak megnyugodni e sorsukban — szökést kíséreltek, leugrottak az emeletről, de a falon túl nem jut-hattak, mert azt megmászni lehetetlenség.

Az idős és komoly ráncu hölgy ismét a kapuhoz kísért. Utolsó kérdésem ez volt: Sok ön-gyilkosság fordul elő az intézetben?

Rám nézett és csak habozással felelt:

— Aránylag tulsok! . . .

távíratilag értesítették, aki viszont a nagymihályi főszolgabíró értesítette. A közigazgatási hatóság nyomban megvette a szükséges óvintézkedéseket. Többek között intézkedett, hogy a Zalacska felé vezető Laborchidra csendőrsége rendelt ki, hogy a kolera behurcolásának elejét vegye. Mindenesetre óva intjük a lakosságot, hogy a kolera elleni vé-dekezésre kiadott hatósági intézkedéseket pontosan tartsák be és minden olyan körülményt, ami a kolera betegség terjesztését elősegíti, a hatóság-nak azonnal hozzák tudomására.

— **Mérgezés.** *Szerencsi* Vilma, aki a vasuti kantineban, nagynője *Verespei* Istvánnénál volt huzamosabb ideig, szerdán reggel öngyilkossági szándékból lúgkőoldatot ivott. Esméletlen állapot-ban beszállították a nagymihályi közkórházba, ahol súlyos égési sebeit gyógykezelik. Állapota veszélyes és életben maradása kétséges.

— **Tűz.** F. hó 14-én, kedden délelőtt egy negyed tizenkettőkor az *Andrássy* Dénes-utcában kigyulladt és földig leégett *Hradko* Mihály gazdá-nak a csürje, melyben a betakarított széna és bur-gonya volt fölhalmozva. A csür mellett levő nagy szalmakazalok is csakhamar tüzet fogtak, azonban az elősiető szomszédok egy kazal kivételével a többi megmentették. A szerencsétlenségben az volt a szerencse, hogy a szél a mező felé fujta és hordotta a szikrákat, mert ha a lakóházak felé repültek volna a szikrák, úgy a katasztrófa óriási lett volna annál is inkább, mert a tűz keletkezé-sétől számítva egy óra leforgása alatt egyetlen tűzoltó sem volt a tűznél, jöllehet néhány perccel a tűz keletkezése után a városházára telefon értesítést adtak a csendőr laktanyából, hogy tűz van. A tűznél egy szivattyúval megjelentek a városi rendőrök *Tóth* őrmester vezetése alatt és az ő ön-feláldozó és odaadó fáradozásuknak köszönhető, hogy a tűz, tovább terjedése által, nagyobb pusztítást nem vitt végbe. A rendőrökön kívül még *Mika* Mihály uradaimi kocsis fejtett ki dicséretre méltó mentő munkálatot.

Eddig a nagymihályi önkéntes tűzoltó testü-let hibáival nem foglalkoztunk, nehogy személyes-kezzel avagy egy jótékony intézmény támadásá-val vádoljanak bennünket. Most azonban, amikor feljajdult az adófizető polgárok sokasága, teljesen lehetetlen szó nélkül hagyni az önkéntes tűzoltó-testület távolmaradását; mert a közmondás is azt tartja, hogy a tűzzel nem jó játszani. Ez esetben az égbe törő lángok csakis a kedvező szél irány következtében nem tettek nagyobb szabású pusztítást, de lehetett volna óriási katasztrófa, mert a zsindelelyel fedett házak alig 30 lépésnyi távol-ságra vannak a leégett csürről. Kétségtelen tény, hogy a tűzoltóságnak bőven akadt volna dolga ennél a tüzesetnél, de sajnos, a tűzoltóknak még hire se volt, csak annyiban, a mennyiben a tűz körül álló adófizető polgárok a legélesebb kritiká-val illették a mostani tűzoltói intézményt, mely az ő adófillérjeikből tartatik fenn. Olyan kritikát is hallottunk, hogy a tűzoltói pótdadót dobszó utján pontosan hajtják be, de amikor megfujják a vész jelző trombitát, nem sietnek a tűzoltók a baj szín-helyére és csakis a parádés kirukkolásnál vannak ott teljes számban. Szóval: azt látjuk, hogy a mos-tani tűzoltóság nem ér egy hajtó fát sem és így tenni kell valamit, hogy az évi 3000 koronát meg-haladó tűzoltói pótdadót az adófizető polgárok átka ne kövesse. Ilyen szép összegre rugó pótdadóból meg lehet ezt a kérdést úgy oldani, hogy min-denki meg lesz elégedve. Meg kell szüntetni az önkéntes tűzoltói testületet és helyébe fizetett tűz-oltókat tartani. Keveset és ez a kevés *közkatonák-ból* álljon, akik a bajnál ott legyenek és annak rendje és módja szerint dolgozzanak. Hogy ezt megtehessek, szükséges, hogy *gyakori próbákon* valamennyien megismerkedjenek a szivattyúval ép-pen úgy, mint a háboruba induló katona a pus-kájával; mert furcsa helyzet áll elő, ha a vizipuska a baj színhelyén van és a szivattyumester még nem lévén ott, azt működésbe hozni nem tudják. A mostani tűzhöz hozott vászoncsövek úgy össze-vissza voltak csavarva, hogy jó idő kellett ahhoz, míg azokat használható állapotba csavargatták. A mentéshez szükséges felszerelésnek *minden pilla-natban* olyan állapotban kell lennie, hogy azt baj esetén minden legcsekélyebb akadály nélkül hasz-nálatba lehessen venni. Élénk emlékeiben van a községnek ma is a *Stark*-féle tüzeset, melynél

egyetlen fecskendőt sem tudták működésbe hozni. Ezek és sok más hiba szólal meg a mellett, hogy a mostani önkéntes tűzoltói rendszert meg kell szüntetni és akkor elérjük azt is, hogy a tűzoltó kürtös a városháza körül fog lögni és kellő időben fogja a tűzoltókat alarmirozni.

— **Érdekes bűvésztelyle** van kilátásunk. Mint értesülünk, Chevallier *St. Kassay*, az európai hirre szert tett és ma felülmulthatatlan illuzionista, kit a mérvadó kritikák is eleven talánynak, tüne-ményes és rejtélyes egyénnek neveznek, nagyvilági körútjában városunkat is felkeresi. Több előkelő lap nyilatkozata szerint, Chevallier Kassay mutatványai és színpadi felszerelése bámulatot keltenek. Kilátásunk van tehát két estén át kellemes és érdekes szórakozásban részesülni.

— **A Wotan-lámpa** hirdetését t. olvasóink különös figyelmébe ajánljuk. A forgalomban lévő összes izzó lámpák közül a Wotan-lámpa **feltétlenül lehető legnagyobb** árammegtakarításnál fogva kiválik, ugyiszintén ami tartósságát illeti, minden várakozást felülmul. Izzó lámpák vásárlásánál ügyeljünk arra, hogy a lámpák mindegyikén a „Wotan” név rajta legyen; s utasítsuk vissza, ha helyette mást kínálnak. Ha üzletben nem kapható, forduljunk közvetlenül a Magyar Siemens-Schuckert-művekhez, Budapest, VI., Teréz-körút 36.

— **Kolera elleni védekezés!!** A kolerajárvány veszedelme ellen elsősorban tiszta csir- és bakteriummentes ivóvíz élvezete által védekezhetünk. Mint ilyenek különösen ajánlhatók a Schönborn-Bucheim gróf-féle uradalmi *Polenai, Szolyvai* és *Luhí Erzsébet* természetes tiszta égvényes ásványvizek, mert ezek állandó orvosi felügyelet mellett abszolút tisztán mindig friss töltésben a modern higiénia követelményeinek megfelelőleg kerülnek forgalomba, de különösen most, a kolera-járványra való tekintettel, ezen vizek oly szigorú hatósági felügyelet és ellenőrzés mellett lesznek töltve, kezelve és forgalomba hozva, hogy az biztos garancia arra, hogy ezen vizek élvezetével hathatósan védekezünk a kolera ellen. Ezen vizeknek különösen most egy a szialnál sem szabadna hiányozniok. Kapható mindenütt

10 koronát takarít meg mindenki, aki öltönyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Mérték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetekben. Legújabb divatu szabás.

Felölös szerkesztő: **Dr. KALLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

690 és 778—1913. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a saujhelyi kir. tvszék 1913. évi P. 13774 és a kassai kir. bíróságnak 1913. évi Sp. I. 486/3 számú végzése következtében Dr. Holló Zoltán ügyvéd által képviselt Kassai Butor és faurugyár r.-t. javára 261 meg 126 K 40 f s járulékairejéig 1913. évi július hó 2 és 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1060 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. járásbíró-ság 1913. évi V 457/2 és 516/2 számú végzése folytán 261 meg 126 K 40 f tőkeköv., ennek 1913. évi apr. 12-től járó 5% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 135 K 78 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagymihályban leendő megtartására **1913. évi október hó 20-ik napjának** délutáni 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagymihály, 1913. október 7.

Fodor József, kir. bir. végrehajtó.

56875/l. 1913.

Árverési hirdetmény.

A saujhelyi m. kir. pü. igazgatóság közhírré teszi, hogy a Margittay Ferenc tokaji lakos tulajdonát képező s általa zárlatilag kezelt tokaji szőlőben az 1909 és 1912. évben termelt lefejtett 15 gönci hordó 1909. évi és 63 gönci hordó 1912. évi bor hordóval együtt egy tömegben **1913. évi október hó 23-án d. e. 10 órakor Tokajban** a szőlő közelében fekvő pin-cében nyilvános árverésen el fog adatni.

Saujhely, 1913. október 11.

Nagy Tamás

kir. pénzügyigazgató h.

844—1913. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a beszercebányai kir. bíróság 1912. évi Sp. 268. számú végzése következtében Dr. Kellner Mihály ügyvéd által képviselt Steiner és Löwy javára 516 K 61 f s jár. erejéig 1912. október hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1004 koronára becsült következő ingóságok u. m. fűszerárúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. bíróság 1912. évi V. 555 számú végzése folytán 516 K 61 f tőkekövetelés, ennek 1912. évi június 1-től járó 5% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagymihályban alperes üzletében leendő megtartására **1913. október hó 28-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagymihály, 1913. október 12.

Fodor József, kir. bir. végrehajtó.

Kiadó lakás.

Petőfi-utca 13 szám alatt két utcai szoba, előszoba, konyha, kamara, és több mellék-helyiségből álló lakás, esetleg 4 szobával 1914. január hó 1-ére kiadó.

Törv. védve. Utánzatoktól óvakodjunk!

KÖHÖGÉS. REKEDTSÉG, és HURUT ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKÁK”.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

A köhögési ingeret, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miert is érekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj ödítésére és a dohányszag eltávolítására. Ára: 1 doboz 40 fill.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vásárlásánál ügyazzunk a „Menthomol” névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnom alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA, cs. és kir. **Bécs.** udvari szállító.

Legújabb és legdivatosabb

NŐI- és GYERMEK-kalapformák

már 4 koronától kezdve kaphatók

GUTTMANN M. cégnél

Diszítés ingyen!

A városházával szemben 1914. január hó 1-től 3 szoba, előszoba, konyha és kamarából álló lakás kiadó. Bővebbet **Záborszky Lajos** háztulajdonosnál.

 <p>TÁVIRAT.</p> <p>FELSŐ-ZEMPLEN kiadóhivatala</p>		
<p>Feladó hivatal: Nagymihály.</p>		<p>Nagymihály. Hó és nap: Október 19.</p>
<p> Sziveskedjenek m. t. olvasóikkal közölni, hogy</p> <p>női divat kelméket, ruhadiszeket, fehérneműeket, blousokat és felöltöket izléses választékban legelőnyösebben vásárolhatnak</p>		
<p>Lefkovits Herman divatüzletében (az izr. templommal szemben.)</p>		
<p>Bradovka vegytisztító gyár egyedüli felvételi helye.</p>		

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótezáias lámpa. Huzott drótezállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK**-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

LÁNDAI JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS
IRÓSZER-RAKTÁR

KÖNYVNYOMDA ÉS
KÖNYVKÖTÉSZET

A „FELSŐ-ZEMPLÉN“ POLITIKAI HIRLAP KIADÓHIVATALA

TELEFON 8. SZ.

NAGYMIHÁLY.

TELEFON 8. SZ.

Mindennemü nyomtatványok, u. m. községi-, ügyvédi-, köz- és körjegyzői hivatalos, továbbá takarékpénztári és egyéb intézeteknél szükségelt nyomtatványok, báli és lakadalmi meghívók, táblázatok, gyászlapok, névjegyek, egyházi-, iskolai- és uradalmi nyomtatványok, falragaszok, stb. stb. a legrövidebb idő alatt pontosan készíttetnek.

Főtörekvésem, hogy a nálam megrendelt nyomtatvány, legyen az bár a legegyszerűbb célra szolgáló is, tiszta, hibátlan, tetszetős és pontos kiállításban kerüljön ki a sajtó alól.

KEIL-LAKK

Keil-lakk-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle,
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig Keil-Lakk legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,
Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabútor, asztal, szék,
Itt van Keil-Lakk azurkék,
Kertibútor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
Keil-Lakk-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott Keil-Lakk!

Egyedüli raktár GLÜCK MÓR cégnél Nagymihályon.

DZSUPPA ISTVÁN

ELSŐRANGU URI- és NŐI CIPÉSZ
NAGYMIHÁLY, Kazinczy-utca 7. szám. (Henzelmann-féle ház.)

Készít mérték szerint
URI- és NŐI CIPÓKET
angol, francia és magyar modell szerint.

Fájós lábakra és lúdtalpakra nagy gondot
fordítok. — Kizárólag csak kézi munka.

Sürgős rendelések 24 óra alatt készülnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri
Dzsuppa István
uri- és női cipész.

Elárusítóhely Nagymihály és környéke részére:
BRÜGLER LAJOS.

A kassai iparművészeti kiállításon
állami nagy aranvéremmel kitüntetve.

Kassai butorkészítő iparosok
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

KASSA, FŐ-UTCA 10. SZ. I. EMELET.

Állandó butorkiállítás.

KOLLARIT- BÖRLEMEZ

kaucsuks kompozitívával bevont ruganyos,
viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemeze.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével
bekenni nem kell.

Nagymihályon kapható:
LÖFFLER NOA vaskereskedőnél.